

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Tämä päätös korvaa 12.10.2021 annettun päätöksen LSAVI/11075/2021 kirjoitusvirheen korjaamisen johdosta.

ASIA Tartuntatautilain 15 ja 16 § mukainen määräys

ASIAN VIREILLETULO

Varsinais-Suomen alueellisessa ohjausryhmässä koronaviruksen aiheuttaman infektion (Covid-19) ehkäisemiseksi sekä julkisuudessa olleiden tietojen perusteella on ilmennyt, että Meyer Turku Oy:n telakalla on ilmennyt Covid-19-tartuntaryppäitä.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys 1. Määräys Turun ja Kaarinan kaupungeille järjestää terveystarkastukset

Lounais-Suomen aluehallintovirasto velvoittaa tartuntatautilain 15 § nojalla Turun kaupungin ja Kaarinan kaupungin, kummankin omalla toimialueellaan, järjestämään Meyer Turku Oy:n, tytäryhtiöineen, telakan työmaihin kuuluvilla työpaikoilla Turun ja Kaarinan kuntien alueella oleskeleville henkilöille terveystarkastuksen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen tartuntatauti Covid-19:n leviämisen estämiseksi.

2. Määräys telakoilla oleskeleville osallistua terveystarkastuksiin

Lounais-Suomen aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 16 §:n nojalla kaikki Meyer Turku Oy:n työmaihin kuuluvilla työmailla Turun ja Kaarinan kaupunkien alueilla oleskelevat henkilöt osallistumaan Turun tai Kaarinan kaupungin järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Tämä määräys koskee työsuhteessa Meyer Turku Oy:öön tai sen tytäryhtiöihin olevia työntekijöitä, alihankkijoiden työntekijöitä sekä muilla mahdollisilla perusteilla telakan alueella oleskelevia työntekijöitä Turun ja Kaarinan kaupunkien alueella sijaitsevilla toimipaikoilla. Meyer Turku Oy:n lisäksi tämä päätös koskee Piikkio Works Oy, Shipbuilding Completion Oy:n sekä Technology Design and Engineering Eng'nD Oy:n Turussa tai Kaarinassa olevien työpaikkojen alueella oleskelevaa henkilöstöä.

Määräys on voimassa 13.10.2021 – 2.5.2022.

Perustelut

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:ssä on säädetty lain tarkoitus ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja huomioiden. Tartuntatautilain 6 §:n mukaan kuntien ja kuntayhtymien on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan. Tartuntatautilain 8 § 3 momentin mukaisesti aluehallintoviraston ja sen toimialueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien on tehtävä yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tartuntatautilaissa säädettyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai

tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Saman pykälän 2–3 momentin mukaan terveystarkastuksen suorittaa lääkäri tai asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö lääkärin valvonnassa. Tarkastuksen osana voidaan ottaa välttämättömiä näytteitä ja tehdä muu tutkimus, josta ei aiheudu merkittävää haittaa tutkittavalle. Työntekijällä on oikeus käydä 1 momentissa tarkoitetussa terveystarkastuksessa tai tutkimuksissa työaikana, jollei se ole vaikeudetta mahdollista muuna aikana. Se aika, joka työntekijän päivittäisestä säännöllisestä työajasta käytetään mainittuun tarkoitukseen, luetaan työssäoloajaksi.

Tartuntatautilain 16 §:n mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön. Virkasuhteinen kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri voi tehdä yksittäistä henkilöä koskevan päätöksen pakollisesta terveystarkastuksesta, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Asiassa hankittu selvitys

Aluehallintovirasto on pyytänyt 11.10.2021 mennessä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä, Turun kaupungilta ja Kaarinan kaupungilta lausunnon tartuntatautilain 15 ja 16 § soveltamisen edellytyksistä. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ja Turun kaupunki ovat antaneet asiassa lausunnot. Kaarinan kaupunki ei ole antanut asiassa lausuntoa. Lausunnoista ilmenee, että Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri ovat tehneet yhteistyötä lausuntojen laatimisessa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja Turun kaupungin näkemykset ovat hyvin yhtenevät 11.10.2021 annettujen lausuntojen perusteella. Tästä syystä lausunnoista saatua

selvitystä on käsitelty seuraavaksi molempien lausuntojen perusteella erittelemättä erikseen kummasta lausunnosta on kysymys.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja Turun kaupungin lausunnot

Yleistä

Meyerin telakkaan liittyviä Covid-tapauksia on Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin SAI-rekisteriin kirjattu vuodesta 2020 lähtien noin 700. Vuonna 2020 tapauksia kirjattiin 197, eniten viikoilla 44–53. Vuonna 2021 tapauksia on tähän mennessä kirjattu 506, eniten viikoilla 6–15 sekä uudelleen viikolta 35 lähtien. Nyt uusia tapauksia rekisteröidään 22–33 per viikko, eli n. 7–10 prosenttia kaikista viikoittaisista tapauksista Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella ja 30–76 prosenttia kaikista ei-SOTE-työpaikoilla tapahtuneista tartunnoista. Myös Turun kaupungin alueella Meyerin telakan osuus Covid-tartunnoista on merkittävä: uusia tapauksia rekisteröidään 22–33 per viikko, eli ne muodostavat noin 10–20 prosenttia Turun tapauksista.

Tartuntoja on saatu suoraan työpaikalla henkilöstä toiseen, yhteiskuljetuksessa työpaikalle ja kodin välillä sekä yhteismajoituksissa. Meyerin telakkaan liittyviä tapauksia on työpaikalla tapahtuneiden tartuntojen lisäksi esimerkiksi yhteisasumisessa, jotka kirjautuvat saman talouden piirissä tapahtuviksi tartunnoiksi. Tartunnat ovat heijastuneet myös henkilöiden perhepiiriin ja sitä kautta esimerkiksi päiväkoteihin ja kouluihin. Näiden tartuntojen yhteydestä Meyerin telakkaan ei aina ole voitu saada selvyyttä, eikä niissä Meyerin telakkaan liittyvien määrää pysytä luotettavasti SAI-rekisterin avulla määrittämään. Kuitenkin alkuvuonna 2021 telakan epidemiatilanteen pieneneminen heijastui nopeasti Turussa Pansio-Pernon alueen Covid-19-tilanteen heikkenemiseen.

Rokotuskattavuus alihankkijayritysten työntekijöillä on arviolta korkeintaan 60 prosenttia ja vaihtelee eri yrityksissä ja työskentelyalueilla. Työntekijät ovat usein ulkomaalaisia, Itä-Euroopasta kotoisin olevia. Heidän kotimaissaan tartuntojen ilmaantuvuus on tyypillisesti korkea ja rokotuskattavuus on matala. Heillä itselläänkin rokotuskattavuus on tyypillisesti matalaa ja asennoituminen rokotuksiin ja muuhun infektion torjuntaan, kuten

käsihygieniaan ja maskin käyttöön, ei ole ollut aina myönteistä. Myös Euroopan tartuntatautivirasto ECDC on esittänyt huolensa asiasta.

Työntekijöiden vaihtuvuus on suurta. Ulkomaalaiset työntekijät ovat Suomessa tyypillisesti kolmen kuukauden ajan, jonka jälkeen he siirtyvät ulkomaille mahdollisesti toiselle telakatyömaalle. Uudet työntekijät ylläpitävät koronaepidemian kierrettä alueellamme. Mittavalla telakka-alueella tapahtuu jatkuvasti uusia ulkomailta tuotuja tartuntoja, ja ne ylläpitävät lausunnon antajien käsityksen mukaan epidemiaa.

Yleisesti Meyerin telakan ulkomaisen työvoiman koronatapausten merkitys alueen epidemiaan on suurempi kuin em. tapausten prosenttiosuuden pohjalta voisi päätellä, koska tapaukset ovat jäljitystyön kannalta haastavia ja perusterveydenhuollon resursseja vieviä, ja tapaukset heijastuvat ympäröivään yhteiskuntaan, lähipiiriin ja oppilaitoksiin. Ulkomaan kansalaisten kohdalla jäljitystyö ja sen vaatimat viranomaispäätökset ovat lisäksi hitaampia, koska heitä ei löydy kansallisista väestötietojärjestelmistä ja erilaisten dokumenttien varmistaminen on hitaampaa. Epidemia-aallot ovat vieneet merkittävästi resurssia Turun kaupungin koronajäljitysyksiköstä. Lausunnonantajat katsovat, että Meyerin telakkaan liittyviin korona-aaltoihin on ollut vaikea vaikuttaa ja niitä on myös ollut vaikea estää. Epidemia-aallot ovat olleet pandemian aikana alueellamme toistuvia.

Tähänastiset toimenpiteet

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri ja Turun kaupungin tartuntataudeista vastaava lääkäri ovat olleet vuosien 2020 ja 2021 aikana usein yhteydessä Meyerin telakan työterveyshuoltoon. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri, Turun kaupungin tartuntataudeista vastaava lääkäri, Meyerin telakan työterveyshuolto sekä Lounais-Suomen aluehallintoviraston edustaja ovat pitäneet yhteisiä kokouksia syyskuusta 2020 lähtien. Kokouksissa on käyty läpi tartuntojen määriä, telakalla tehtyjä toimenpiteitä ja suunniteltu jatkotoimenpiteet. Toimenpiteiksi on em. kokouksessa Meyerin edustajille ehdotettu 24.2.2021 mm. seuraavia:

- Joukkokuljetus tapahtuu aina valvotusti niin että kaikilla on maskit ja kuljetusyritys vastaa sen toteuttamisesta.

- Työntekijöille, eritoten uusille, järjestetään infotilaisuudet koronasta ja sen torjunnasta - Kaikille alihankkijoille on järjestettävä myös em. koulutusta.
- Ei saa tulla sairaana töihin
- Alihankkijoille tulee antaa koronan torjunnasta pakottavat määräykset.
- Työnantajan tulee huolehtia työmaatiloista, haalarikaapeista ja asuntojen siivouksesta.
- Karanteeniin tai eristykseen määrätty työntekijä tulee majoittaa karanteenihotellimajoitukseen erillään muista asukkaista.
- Infektiontorjunnan tasoa verkostotoimijoilla täytyy nostaa.
- Säännölliset testaukset työntekijöille tuotannossa. Pitää olla näyttää testitulokset.
- Ulkomailta tulevan testaus tai testitodistus tai rokotustodistus.

Näiden kaikkien suhteen vastuu valvonnasta nähtiin olevan työnantajalla ja viime kädessä isäntätyönantajalla eli Meyerillä. Meyerin telakalla on seurattu tartuntojen määriä. Käsityksemme mukaan Meyerin työterveyshuollolla on ollut hyvä käsitys tapausmääristä ja alueista, joissa tapauksia on itse telakan alueella tapahtunut. Meyerin työterveyshuolto on koko epidemia-ajan tehnyt säännöllistä yhteistyötä erityisesti Turun tartunnanjäljityksen kanssa. Yhteistyö Meyerin työterveyshuollon kanssa on mahdollistanut altistuneiden tietojen saamisen eri alihankintafirmoilta. Telakalla on myös lisätty maskien käyttöä, tehostettu käsihygieniamahdollisuuksia ja annettu siitä eri kielillä informaatiota. Meyerin antamien tietojen mukaan maskien käyttöä on valvottu ja maskittomille on annettu varoituksia tai poistettu määräajaksi telakalta. Meyer on myös edellyttänyt terveysturvallisuussuunnitelmia kaikilta alihankintayrityksiltä. Näin on pyritty lisäämään tietoisuutta koronan vaatimista varotoimista.

Telakka on testannut telakka-alueen suurimpien tartuntaryppäiden alueilla olevia työntekijöitä saadakseen selville tartuntojen esiintyvyyden. Koko telakka-alueen kaikkien työntekijöiden seulontaa ei Meyer ole kuitenkaan katsonut aiheelliseksi tehdä. Altistuneille on tehty koronatestaus karanteenin lopulla. Turussa telakan työntekijöitä on testattu koko epidemia-ajan runsaasti ja kaikki testiin hakeutuneet on testattu. Telakalle on myös järjestetty ylimääräisiä testausajankohtia, jotta hankalimmat epidemiapiikit on saatu nopeammin hallintaan. Joka arkipäivä on Pansiossa ollut

mahdollisuus hakeutua koronatestiin ilman lähetettä ja telakan työntekijöille tämä on hyvin tiedossa. Kapasiteetin riittävyttä seurataan ja tarvittaessa on järjestetty ylimääräistä testausaika. Jos on todettu positiivinen löydös, on aloitettu tartunnanjäljitys.

Tartunnan saaneen tartunnan jäljityksen on hoitanut henkilön asuinpaikan terveyskeskus yhdessä Meyerin työterveyshuollon kanssa. Tartunnan jäljitys on aloitettu aina heti kun se tartunnanjäljityksen resurssin puitteissa on ollut mahdollista. Tartunnan jäljityksen toteuttaminen on ollut haasteellista osin kielimuurin, osin tartunnan saaneiden asenteellisuudesta johtuen. Osa henkilöistä on suhtautunut kielteisesti tartuntatautilain 22 § nojalla tehtyyn selvityskyselyyn tai käsityksemme mukaan antanut myös harhaanjohtavaa tietoa mahdollisesta tartuntareitistä. Tieto karanteenin/eristyksen vaikutuksesta asumisjärjestelyihin on pyritty antamaan alihankkijan yhteyshenkilölle, jotta karanteenit/eristykset toteutuisivat mahdollisimman hyvin. Lisäksi jos samassa alihankintafirmassa on huomattu useita tartuntoja, on Turun jäljitystiimi lisännyt neuvontaa kyseiselle yritykselle. Osa yrityksistä on oma-aloitteisesti kysynyt neuvoa Turun jäljitystiimiltä, jotta tilanne tulisi nopeammin hallintaan. Turussa on ollut mahdollisuus käyttää tulkkipalveluita ja niiden saatavuus on hyvä. Kuitenkin vieraskielisten parissa työ on hidasta ja välillä henkilöitä on vaikea tavoittaa, koska eivät vastaa puhelimeen tai puhelin ei ole päällä tai annettu numero ei toimi. Ulkomaalaisilla työntekijöillä ei useinkaan ole suomalaista henkilötunnusta ja väliaikaisten henkilötunnusten kanssa toimiminen on hidasta. Turussa on käännetty ohjeita monelle kielelle, jotta on voitu lähettää karanteeniin/eristykseen määrätyle henkilölle omankieliset, kirjalliset ohjeet karanteenista ja eristyksestä.

Karanteenin ja eristyksen noudattaminen on käsityksemme mukaan ollut vaihtelevaa. Karanteenin noudattamatta jättämistä on tapahtunut enimmäkseen maahan tulon jälkeen omaehtoisen karanteenin noudattamatta jättämisenä. Sen sijaan altistuksen jälkeiseen karanteeniin määräämistä on pääasiassa noudatettu. Eristykseen ja karanteeniin ei aina ole alihankkijayrityksissä osoitettu riittävästi erillisiä majoitustiloja, jotta tartunnat samassa asunnossa oleviin olisi voitu estää.

Meyer on hallinnut rotaatio-ongelmaa pitämällä rotaation pienissä määrissä. Pahimpana epidemia-aikana tänä vuonna viikoilla 8–10 telakka pidettiin kokonaan suljettuna.

Verkostoyritysten kaikki uudet tulijat tekevät e-learning tentin, mikä on edellytys kulkuluvulle telakka-alueelle. Covid-testauksessa käytettiin aluksi Mehiläisen testauspistettä, joka oli lähellä telakan porttia. Sen käyttö kuitenkin väheni ja sittemmin testausta on tehty pääasiassa Turun kaupungin koronabussissa Pansiossa. Sen käyttöaste on ollut hyvä, mutta ongelmaksi on muodostunut se, että muiden asukkaiden kuin telakalla työskentelevien on ollut vaikeampaa päästä Pansion koronabussin testaukseen. Meyerin telakalla on n. 100 alihankkijaa.

Meyerillä on ollut alihankkijaverkoston kokouksia, joissa alihankkijoiden työnantajia on informoitu Covid-infektiosta, testaamisesta ja rokotuksista. Ongelmana on alihankkijoiden moninaisuus ja huono ymmärrys infektion torjunnan ja mm. karanteenimääräysten, majoituksen ja rokotuksien merkityksestä. Alihankkijoiden järjestämät majoitusolosuhteet ovat olleet osin alkeellisia. Niissä on tapahtunut tartunnoille altistumisia ja tartuntoja, koska asumisolosuhteet ovat olleet paikoin ahtaat. Yhteiskuljetuksia on järjestetty, mutta niissä maskien käyttö on ollut ajoittain puutteellista ja myös niissä on tapahtunut tartunnoille altistumisia ja tartuntoja. Käsityksemme mukaan alihankkijatyönantajat eivät ole puuttuneet riittävästi asuinolosuhteisiin, yhteiskuljetuksiin ja muihin infektion torjuntakeinoihin. Käsityksemme mukaan Meyer ei isäntätyönantajana ole aina riittävästi valvonut niitä alihankkijoiden infektion torjuntakeinoja, joita sairaanhoitopiiri ja Turku ovat pitäneet tärkeinä. Meyer on vaatinut 1.12.2020 lähtien rokotuksia työmaalle tulijoilta. Meyer ei kuitenkaan Suomen lainsäädännön puitteissa ole voinut valvoa rokotuksen toteutumista. Lisäksi käsityksemme on, että on havaittu, että työntekijöillä on ollut väärennettyjä rokotustodistuksia.

Meyer on viestittänyt, että heidän saamansa tiedon mukaan rajatarkastukset Suomeen tullessa eivät ole olleet kaikissa tapauksissa riittäviä, vaan Suomeen on voinut päästä joko ilman rokotus- tai muun terveystodistuksen tarkastusta tai kokonaan ilman näitä dokumentteja. Meyerilta saamamme tiedon mukaan verkostoyritykset olisivat myös kiertäneet rajanylityssäädöksiä kirjoittamalla työntekijöille ”kriittisen työntekijän” todistuksia.

Saamamme tiedon mukaan sosiaalisessa mediassa on jaettu neuvoja siitä, miten Meyerin telakan testaus- tai rokotuspakkoa voidaan kiertää.

Edellä olevan pohjalta katsomme, että tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi parhaiten ovat toimineet terveyskeskuksen määräämät karanteenit. Myös telakka-alueen kohdennetut testaukset ovat rajoittaneet jonkin verran lisätartuntojen syntyä.

Rokotuskattavuus olisi tärkein keino epidemian sammuttamiseksi. Sen sijaan lausunnonantajat katsovat, että epidemia jatkaa säännönmukaisina aaltona siksi, että telakalle tai alihankkijoille tulee rotaation kautta uusia työntekijöitä maista, joissa Covid-infektion ilmaantuvuus on korkea ja henkilöiden rokotuskattavuus on matala. Tauti pääsee leviämään henkilöiden asumistiloissa ja sosiaalisissa kontakteissa, koska eristämiseen tai karanteeniin ei ole varattu riittävästi asianmukaisia tiloja ja osin koska henkilöt itse noudattavat hygieniaohjeita (maskin käyttö, käsihygienia) vaihtelevasti.

Näkemyks tartuntatautilain 15 ja 16 § mukaisista toimista

Näkemyksemme mukaan

1. Meyer Turku Oy:n toimipaikoissa Varsinais-Suomessa oleskeleville on Covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeellista määrätä järjestettäväksi terveystarkastus. Terveystarkastus sisältäisi Covid-testin. Covid-testi tulisi kohdistaa sekä Meyerin että sen alihankkijoiden ulkomailta tullessiin työntekijöihin. Huomioiden ulkomaisiin rokotustodistuksiin mahdollisesti liittyvät epäselvyydet, katsomme, että testiin pitäisi määrätä ulkomailla Covid-rokotuksen saaneet ja ulkomaisen rokotustodistuksen omaavat henkilöt. Sen sijaan henkilöt, joilla on voimassa oleva ja oikeellisuustarkastuksen läpäisevä EU-koronatodistus, eivät kuuluisi ko. terveystarkastuksen piiriin.
2. Koska ulkomainen työvoima on kieliongelmiin, asenteiden ja yhteistyökyvyn suhteen osin haasteellista, ja koska tavoitteena on riittävä testauksen kattavuus, katsomme välttämättömäksi, että kyseiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista. Pakollisten terveystarkastusten määrääminen nyt kysymyksessä oleville työpaikoille on käsityksemme mukaan oikeasuhtaista ja se täyttää tarkoituksen Covid-19-tartuntojen leviämisen ehkäisemiseksi.

3. Kyseiseen terveystarkastukseen osallistuminen on välttämätöntä Covid-19 tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi osana muita toimia (ks. alla).
4. Näkemyksemme mukaan määräys pakolliseen terveystarkastukseen tulisi alkaa mahdollisimman pian ja päättyä 30.4.2022. Katsomme myös, että ko. ajanjaksoa voi pidentää ajankohtaisen epidemiatilanteen mukaisesti sairaanhoitopiirin ja Turun kaupungin näkemysten mukaisesti.
5. Terveystarkastukseen osallistuminen on välttämätöntä kaikilla Meyer Turku Oy:n, tytäryhtiöineen, toimipaikoilla Varsinais-Suomessa.

Näkemys muista toimenpiteistä

Näkemyksemme mukaan

1. Covid-epidemian hallitsemiseksi sekä Meyerin että sen alihankkijoiden työntekijöillä tulee olla riittävä koronarokotussuoja. Rokotus on tärkeä osa työsuojelutoimia, joilla työnantaja suojaa työntekijänsä infektiovaaroilta. Rokotus on ainoa keino, jolla pitkällä tähtäimellä Covid-epidemia voidaan saada taltutetuksi myös työpaikoilla. Näkemyksemme mukaan rokotuksen tulisi olla pakollinen. Meyerin telakalla oli v. 2019 laajamittainen ja vakava pneumokokkibakteerin aiheuttama epidemia, joka johti 31 henkilön sairastumiseen vakavaan infekioon, yhdeksän henkilön tehohoitoon ja yhden henkilön menehtymiseen. Tämä epidemia saatiin sammumaan mm. kaikille työntekijöille annetun pneumokokkirokotuksen avulla.
2. Käsityksemme mukana edellä mainitulla työpaikalla oleskelevien fyysinen läheisyys toisiinsa tai yhtä aikaa paikalla olevien ihmisten määrä tai muu sijoittuminen tilassa muodostaa erityisen riskin covid-19-taudin leviämiseksi. Sen sijaan katsomme, että leviäminen pintojen välityksellä ei Covid-infektiossa ole erityinen riski taudin leviämiseksi. Katsomme, että suunenäsuojuksen jatkuva käyttö kaikilla telakan ja alihankkijoiden työmailla, ruuhkatilanteiden välttäminen sekä riittävän etäisyyden säilyttäminen tauko- ja ruokailutiloissa on välttämätöntä. Lisäksi on huolehdittava työntekijöiden ohjaamisesta hyvään käsihygieniaan työpäivän aikana sekä majoitustiloissa. Ohjaamisessa on huomioitava riittävällä tavalla asianomaisten omaksumiskyky ja kulttuurinen ja kielellinen tausta.
3. Suunenäsuojuksen käyttämättömyys ruuhkatilanteiden ja yhteiskuljetuksen aikana sekä ahtaiden majoitustilojen vaikutus Covid-19- taudin leviämiseen Meyerin telakan työntekijöiden

keskuudessa on ollut merkittävä. Myös erillisten asuintilojen puute eristystä ja karanteenia varten on vaikuttanut Covid-taudin leviämiseen. Työnantajien tulisi huolehtia siitä, että työntekijöillä on asianmukaiset majoitustilat, erilliset tilat eristyksessä ja karanteenissa oleville sekä riittävät tilat peseytymiseen ja vaatehuoltoon. Yhteiskuljetuksen aikana kaikkien on käytettävä suunenäsuojusta.

4. Koska Suomessa on havaittu useita vakavia infektioepidemioita ulkomaisen työvoiman keskuudessa, olisi kansallisesti luotava malli, jolla näitä epidemioita voitaisiin ennaltaehkäistä. Mallissa tulisi huomioida esim. isännän vastuu työntekijöiden ja verkostoyritysten suhteen sekä velvoittamalla yrityksiä esim. alihankintasopimuksien ja akkreditointien yhteydessä huolehtimaan siitä, että työntekijöille on riittävä infektiosuoja ja ymmärrys infektioiden torjunnasta työpaikalla. Työantajilla olisi myös oltava velvollisuus seurata infektioiden torjuntatoimien toteutumista ja infektioiden esiintymistä työpaikalla ja ryhtyä aktiivisesti toimenpiteisiin havaittuaan niissä epäkohtia.

Aluehallintoviraston yhteenveto

Runsaasti työperäisiä tartuntoja on jäljitetty Meyer Turku Oy:n toimipaikoille Varsinais-Suomessa. Tartuntatautilain 15 § aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Aluehallintovirasto toteaa, että Covid-19-tartuntojen leviämisen estämiseksi on tarpeen määrätä Turun kaupunki järjestämään Meyer Turku Oy:n toimipaikoilla Varsinais-Suomessa oleskeleville terveystarkastus edellä mainittujen lausuntojen perusteella. Muut toimet eivät ole olleet riittäviä. Tartuntoja on merkittävästi havaittu kyseisen yrityksen toimipaikoilla Varsinais-Suomessa. Tartuntojen leviämisen estämiseksi on tarpeen varmistaa, etteivät kyseisen yrityksen toimipaikalla oleskelevat aiheuta Covid-19-tartuntoja.

Tartuntatautilain 16 § mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai

useaan henkilöön. Aluehallintovirasto toteaa, että Covid-19-tartuntojen leviämisen estämiseksi on välttämätöntä määrätä terveystarkastukseen osallistuminen edellä mainituilla työpaikoilla pakolliseksi. Lausunnot puoltavat terveystarkastusten pakollisuutta. Lausunnoista ilmenee, että jo tehdyillä terveystarkastuksilla ja muilla Covid-19-taudin ehkäisemiseksi tehdyillä toimilla ei ole ollut riittävää vaikutusta tartuntojen ehkäisemiseksi. Tartuntoja on havaittu Varsinais-Suomen alueella runsaasti Meyer Turku Oy:n toimipaikoissa sekä niistä aiheutuvina jatkotartuntoina. Näiden ehkäisemiseksi on välttämätöntä katkaista tartuntaketjut siitä kohdasta, mistä ne ovat selkeästi havaittavissa ja katkaistavissa ennalta ehkäisevin toimin pakollisilla terveystarkastuksilla. Tästä syystä aluehallintovirasto katsoo, että määräys pakollisiin terveystarkastuksiin on hallintolain 6 § mukaisesti oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään ehkäistä Covid-19-tartuntoja.

Toimenpiteitä harkittaessa on otettu myös huomioon, että tällä päätöksellä on vaikutusta yhteiskuntaan, talouteen, elinkeinoelämään sekä perusoikeuksien toteutumiseen. Terveystarkastuksen järjestäminen ja niihin osallistuminen asettavat rajoituksia elinkeinonharjoittamiselle ja Meyer Turku Oy:n, tytäryhtiöineen, sekä sen alueella oleskelevien työntekijöiden toiminnalle. Perustuslain 18 § turvaa elinkeinovapauden, 7 § henkilökohtaisen vapauden, koskemattomuuden ja turvallisuuden sekä 10 § yksityiselämän suojan. Rajoitus perustuu tartuntatautilain 15 ja 16 §:iin ja on tehty ottaen huomioon tartuntojen leviämisen estämiseksi hallintolain 6 § mukaisesti mahdollisimman vähäiset rajoitukset, jolla kuitenkin voidaan saada aikaan tartuntojen vähenemistä. Tällä päätöksellä rajoitetaan toimintaa ainoastaan siltä osin kuin on välttämätöntä kiihtyvässä ja epävarmassa epidemiologisessa tilanteessa.

Ulkomailta saapuvassa henkilöstössä on ilmennyt Covid-19-tartuntoja. Tartuntoja ilmenee säännönmukaisesti uuden henkilöstöryppään rotaatioon Suomen telakalle ja edellisen henkilöstön poistuessa Suomesta toiselle työmaalle ulkomaille. Lausunnoista saadun tiedon perusteella ulkomailta saapuvan henkilöstön rotaatiossa noudatetaan kolmen kuukauden jaksoja. Päätös tehty kattamaan kaksi rotaatiota. Tällöin pystytään toteamaan, miten terveystarkastukset vaikuttavat tartuntojen ehkäisyyn.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen kuntien alueilla tässä päätöksessä tehdyssä laajuudessa ja ajanjaksolle. Päätöksen tekemisessä on otettu huomioon rajoitusten kohdentaminen sairaanhoitopiirin asiantuntija-arvion mukaisesti tiedossa oleviin tartunnan lähteisiin, joihin aluehallintovirastolla on toimivaltaa ja joilla on olennaista merkitystä alueen tartuntatilanteelle. Sairaanhoitopiirin ja kaupungin asiantuntija-arvion mukaan määräys järjestää ja osallistua pakollisiin terveystarkastuksiin on välttämätön Covid-19:n leviämisen estämiseksi.

Aluehallintovirasto katsoo edellä mainituilla perusteilla, että terveystarkastusten järjestäminen on yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen Meyer Turku Oy:n ja sen tytäryhtiöiden työmailla Varsinais-Suomessa. Tähän terveystarkastukseen osallistuminen on välttämätöntä määrätä pakolliseksi.

Päätös on voimassa 2.5.2022 saakka, jotta Meyer Turku Oy:n ja sen tytäryhtiöiden työmailla Varsinais-Suomessa oleskeleva henkilöstö saadaan terveystarkastettua ottaen huomioon henkilöstön rotaatio kolmen kuukauden työskentelyjaksoissa.

Ohjaus

Jos terveystarkastukseen tartuntatautilain 16 §:n nojalla määrätty henkilö ei noudata hänelle asetettua veloitetta voi kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaava lääkäri pyytää poliisin virka-apua tartuntatautilain 89 §:n nojalla.

Kuntien terveystarkastuksien tulee huomioida voimassa oleva lainsäädäntö, paikalliset olosuhteet sekä käytettävissä olevat resurssit terveystarkastuksia järjestäessään niin, että tämän määräyksen toimeenpano ei vaaranna muun terveydenhuollon palvelujen järjestämistä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Suomen perustuslaki (731/1999) 7 §, 10 §, 18 §

Hallintolaki (434/2003) 6 §, 34 §

Tartuntatautilaki 1 §, 6 §, 8 §, 14–16 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa johtaja Heikki Mäki, puh. 0295 018 094.

Johtaja Heikki Mäki

Kehittämispäällikkö Ulla Peltola

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITE Valitusosoitus

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 11.11.2021 saakka. Päätöksen nähtävillä asettamisesta ilmoitetaan yleisessä/ tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisäännin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Jakelu Meyer Turku Oy (todisteellinen tiedoksianto)

Turun kaupunki (todisteellinen tiedoksianto)

Kaarinan kaupunki (todisteellinen tiedoksianto)

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, jota pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä (todisteellinen tiedoksianto)

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueen kunnat ja kuntayhtymät
Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Suoritemaksu

Maksuton päätös

Tämä asiakirja LSAVI/11075/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/11075/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Mäki Heikki 05.11.2021 09:11

Esittelijä Peltola Ulla 05.11.2021 09:08